

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

2. prosince 2010*

Ve věci C-464/09 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 25. listopadu 2009,

Holland Malt BV, se sídlem v Lieshout (Nizozemsko), zastoupená O. Brouwerem, A. Stofferem a P. Schepensem, advocaten,

navrhovatelka,

další účastníci řízení:

Evropská komise, zastoupená L. Flynnem a A. Stobiecka-Kuik, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: angličtina.

Nizozemské království, zastoupené C. Wissels a Y. de Vriesem, jako zmocněnci,

vedlejší účastník řízení v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodajka) a A. Prechal, soudci,

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. září 2010,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Svým kasačním opravným prostředkem se Holland Malt BV (dále jen „společnost Holland Malt“) domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 9. září 2009, Holland Malt v. Komise (T-369/06, Sb. rozh. s. II-3313, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud zamítl její žalobu směřující ke zrušení rozhodnutí Komise 2007/59/ES ze dne 26. září 2006 o státní podpoře, kterou Nizozemsko poskytlo společnosti Holland Malt BV (Úř. věst. 2007, L 32, s. 76, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 Bod 3.2 pokynů Společenství o státních podporách v odvětví zemědělství (Úř. věst. 2000, C 28, s. 2, dále jen „pokyny“, *citace z uvedených pokynů použité v textu tohoto rozsudku jsou neoficiálním překladem*) obsažený v části, v níž jsou uvedeny „Obecné zásady“, stanoví:

„Ačkoli jsou články 87 [ES], 88 [ES] a 89 [ES] použitelné v plném rozsahu na odvětví zahrnutá do společných organizací trhu, podléhá jejich použití i nadále ustanovením zakotveným v příslušných nařízeních. Jinými slovy, členský stát nemůže použít ustanovení článků 87 [ES], 88 [ES] a 89 [ES] přednostně před ustanoveními nařízení upravujícího organizaci relevantního trhu [...]. Z toho vyplývá, že Komise nemůže za žádných okolností schválit podporu, která je neslučitelná s ustanoveními upravujícími společnou organizaci trhu, nebo podporu, která by narušila řádné fungování společné organizace.“

- 3 Bod 4.2.5 pokynů obsažený v části týkající se „Investiční podpory“ stanoví:

„Podporu [na investice v souvislosti se zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh] nelze poskytnout, není-li dostatečně prokázáno, že lze najít běžná odbytiště na trhu s dotčenými výrobky. Otázku, zda byla tato skutečnost dostatečně prokázána, je třeba posoudit na vhodné úrovni s přihlédnutím k dotčeným produktům, druhům investic, jakož i stávajícím a plánovaným kapacitám. Za tímto účelem je třeba zohlednit též veškerá omezení produkce nebo omezení podpory Společenství v rámci

společných organizací trhů. Zejména nesmí být podpora poskytnuta v rozporu s jakýmkoliv zákazem nebo omezením stanoveným společnými organizacemi trhu [...]

[...]“

- 4 Konečně bod 4.2.6 téže části pokynů stanoví:

„Podpory na investice, u nichž způsobilé výdaje přesahují částku 25 milionů EUR nebo u nichž skutečná částka podpory překročí částku 12 milionů EUR, musí být zvlášť oznámeny Komisi v souladu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy.“

Skutečnosti předcházející sporu a napadené rozhodnutí

- 5 Společnost Holland Malt je společný podnik založený pivovarem Bavaria NV, který vyrábí pivo a nealkoholické nápoje, a družstvem Agrifirm, v jehož rámci spolupracují producenti obilovin z Německa a ze severu Nizozemska. Uvedená společnost je majitelkou patentu na výrobu a prodej sladu HTST („High Temperature, Short Time“).
- 6 Nizozemské království přijalo regionální investiční program nazvaný „Regionale investeringsprojecten 2000“. Rozhodnutím ze dne 17. srpna 2000 Komise tento program schválila a rozhodnutím ze dne 18. února 2002 schválila též jeho změnu, která

rozšířila oblast jeho působnosti na odvětví zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů uvedených v příloze I ke Smlouvě o ES.

- 7 Nizozemské království poskytlo v rámci tohoto regionálního investičního programu společnosti Holland Malt investiční podporu ve výši 7 425 000 eur. Tato podpora byla určena na výstavbu sladovny v Eemshaven (Nizozemsko). Podmínkou výplaty uvedené podpory bylo uskutečnění investice před 1. červencem 2005. Skutečné vyplacení podpory však bylo pozastaveno až do okamžiku jejího schválení Komisí.
- 8 Dopisem ze dne 31. března 2004 oznámilo Nizozemské království tuto podporu Komisi v souladu s čl. 88 odst. 3 ES a bodem 4.2.6 pokynů. Dne 5. května 2005 zahájila Komise řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Vzhledem k tomu, že v důsledku uvedeného řízení se vyplacení podpory zpozdilo až do doby, kdy již uplynula lhůta k uskutečnění investice původně stanovená Nizozemským královstvím, požádala navrhovatelka o prodloužení této lhůty až do přijetí rozhodnutí Komise o uvedené podpoře.
- 9 Dne 26. září 2006 přijala Komise sporné rozhodnutí, v němž dospěla k závěru, že zmíněné opatření týkající se investice směřující ke zlepšení kvality výrobků společnosti Holland Malt a ke zvýšení její výrobní kapacity, představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Následně zkoumala, zda by toto opatření mohlo být přesto prohlášeno za slučitelné se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES.
- 10 V této souvislosti Komise konstatovala, že neexistuje zvláštní trh se sladem HTST nebo prémiovým sladem oddělený od trhu s běžným sladem. Krom toho vzhledem k přesycení světových trhů i trhů Společenství se sladem uvedla, že neexistují důkazy

dokládající existenci běžných odbytišť na trzích tohoto produktu ve smyslu bodu 4.2.5 pokynů. Proto Komise, třebaže v bodě 93 odůvodnění sporného rozhodnutí uznala význam dané podpory v rámci regionálního rozvoje, v bodě 94 odůvodnění téhož rozhodnutí konstatovala, že tato podpora nesplňuje důležitou podmínku stanovenou pokyny.

- 11 Na základě těchto důvodů Komise v článku 1 sporného rozhodnutí uvedla, že dotčená státní podpora je neslučitelná se společným trhem. Podle článku 2 tohoto rozhodnutí je Nizozemské království povinno tuto podporu stáhnout a podle článku 3 zmíněného rozhodnutí ji musí získat zpět od příjemce, kterému byla neoprávněně poskytnuta. Podle článku 4 téhož rozhodnutí musí Nizozemské království sdělit Komisi, jaká opatření přijalo, aby její rozhodnutí splnilo.

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

- 12 Žalobou došlou kanceláři Soudu dne 7. prosince 2006 podala společnost Holland Malt návrh na zrušení sporného rozhodnutí.
- 13 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 6. dubna 2007 požádalo Nizozemské království o vstup do řízení jako vedlejší účastník na podporu žalobkyně. Usnesením ze dne 12. června 2007 předseda třetího senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil.

- 14 Na podporu své žaloby se společnost Holland Malt dovolávala čtyř žalobních důvodů vycházejících z porušení čl. 87 odst. 1 a čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, zásady řádné správy, jakož i povinnosti odůvodnění stanovené v článku 253 ES.
- 15 Druhá část druhého žalobního důvodu týkajícího se porušení čl. 87 odst. 3 písm. c) ES vycházela z neexistence patričního zvážení přínosů podpory a jejího dopadu na podmínky obchodu ve Společenství.
- 16 Touto druhou částí žalobkyně v podstatě Komisi vytýkala, že ve sporném rozhodnutí vycházela pouze z bodu 4.2.5 pokynů, a nezhodnotila přínosy dotčené podpory ani její případný negativní dopad na podmínky obchodu v Evropském společenství, a že tak porušila čl. 87 odst. 3 písm. c) ES.
- 17 Žalobkyně uvedla, že skutečnost, že se pokyny zakládají na čl. 87 odst. 3 ES, nutně znamená, že Komise nemůže svou posuzovací pravomoc omezit pouze na kritéria stanovená těmito pokyny. Zejména by měla bod 4.2.5 pokynů vykládat ve světle obecného kritéria stanoveného ve Smlouvě tak, aby byly za neslučitelné se společným trhem považovány pouze podpory, které ovlivňují podmínky obchodu v takové míře, jaká je v rozporu se společným zájmem.
- 18 Podle společnosti Holland Malt Komise ve sporném rozhodnutí neposoudila, zda s přihlédnutím k výhodám, které by přinesla dotčená podpora, byl její dopad skutečně v rozporu se společným zájmem ve smyslu čl. 87 odst. 3 ES, ale omezila se na vyloučení slučitelnosti této podpory na základě údajné neexistence běžných odbytišť dotčeného produktu na trhu. Komise měla mít naproti tomu jednak za to, že dotčená

investice měla značně příznivý dopad na uskutečnění cílů společné zemědělské politiky, a zejména na politiku rozvoje venkova v regionu, jehož se týkala zmíněná podpora, a jednak za to, že se žalobkyně právě v důsledku poskytnutí této podpory rozhodla vynaložit prostředky na otevření své továrny v Eemshaven, v oblasti, kterou je třeba hospodářsky rozvinout, a nikoli na jiném, ekonomicky výhodnějším, místě v jiném regionu Nizozemska.

- 19 Napadeným rozsudkem Soud žalobu zamítl, rozhodl, že žalobkyně ponese vlastní náklady řízení a uložil jí náhradu nákladů řízení vynaložených Komisí.
- 20 Co se týče druhé části druhého žalobního důvodu, Soud v bodech 166 až 180 napadeného rozsudku rozhodl, že sporné rozhodnutí bylo přijato jak na základě ustanovení čl. 87 odst. 1 a 3 ES, tak na základě pokynů, zejména jejich oddílu 4.2.
- 21 Připomenul, že podle judikatury Soudního dvora je Komise vázána pokyny, které přijala, a soud Unie musí ověřit, zda tento orgán dodržel pravidla, jež si sám uložil. Uvedl, že v projednávaném případě z bodu 3.7 pokynů vyplývá, že veškeré pozitivní aspekty dotčené podpory lze zohlednit pouze v kontextu uplatnění kritérií podle pokynů.
- 22 V tomto ohledu měl za to, že Komise byla podle bodu 4.2.5 pokynů poté, co konstatovala, že dotčená podpora spadá do oblasti působnosti těchto pokynů, povinna předběžně přezkoumat, zda bylo dostatečně prokázáno, že lze pro dotyčné výrobky nalézt na trhu běžná odbytiště. Jelikož podle Soudu nemohla Komise v rozsahu, v němž tato

předběžná podmínka nebyla v projednávané věci splněna, dotčenou podporu schválit, aniž porušila vlastní pokyny, byl přezkum cílů a přínosů této podpory zbytečný.

- 23 Soud krom toho rozhodl, že žalobkyně nemohla právoplatně tvrdit, že by nepoužití pokynů a přímé použití čl. 87 odst. 3 písm. c) ES s sebou neslo zohlednění cílů a přínosů dotčené podpory pro účely konstatování její slučitelnosti se společným trhem. V tomto ohledu připomněl, že podle rozsudku ze dne 24. února 1987, *Deufil v. Komise* (310/85, Recueil, s. 901, bod 18) čl. 87 odst. 3 ES svěřuje Komisi diskreční pravomoc, jejíž výkon zahrnuje posouzení hospodářského a sociálního charakteru, která musí být prováděna v kontextu Společenství, a že Komise nepřekračuje meze této pravomoci, jestliže usuzuje, že poskytnutí podpory na investici, jež zvyšuje výrobní kapacity v odvětví vyznačujícím se již značnými přebytky, ovlivňuje obchodní výměnu v míře, která je v rozporu se společným zájmem, a že taková podpora nemůže prospět hospodářskému rozvoji dotčeného regionu.
- 24 Soud dodal, že tento závěr nemůže být zpochybněn argumentem žalobkyně, podle něhož sporná podpora pouze kompenzovala hospodářské nevýhody vyplývající z její volby otevřít továrnu v hospodářsky méně rozvinuté oblasti.

Návrhová žádání účastníků řízení před Soudní dvorem

- 25 Společnost Holland Malt navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil body 168 až 180 napadeného rozsudku;

- vrátil věc Tribunálu nebo zrušil sporné rozhodnutí a
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

²⁶ Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek a
- uložil společnosti Holland Malt náhradu nákladů řízení.

²⁷ Nizozemské království stejně jako účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a aby byla Komisi uložena náhrada nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

²⁸ Na podporu svého kasačního opravného prostředku uvádí společnost Holland Malt dva důvody týkající se posouzení druhé části druhého žalobního důvodu v řízení v prvním stupni Soudem.

- 29 První důvod kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení, jakož i z rozporného a nedostatečného odůvodnění, co se týče výkladu a použití jak čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, tak i pokynů. Druhý důvod vychází z procesních nesrovnalostí způsobených nesprávným výkladem a nepřesnou prezentací argumentů, jichž se dovolávala navrhovatelka.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, jakož i z rozporného a nedostatečného odůvodnění, co se týče výkladu a použití jak čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, tak i pokynů

Argumentace účastníků řízení

- 30 Na podporu svého prvního důvodu se společnost Holland Malt dovolává tří částí důvodu kasačního opravného prostředku vycházejících z nesprávného právního posouzení při výkladu a použití čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, z nesprávného právního posouzení při výkladu a použití pokynů, jakož i z rozporného a nedostatečného odůvodnění v rámci jejich výkladu a použití.

– K první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

- 31 Navrhovatelka uvádí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu a použití čl. 87 odst. 3 písm. c) ES tím, že z výše uvedeného rozsudku Deufil v. Komise vyvodil, že by Komise neměla zohledňovat přínosy podpory při posouzení

slučitelnosti podpory se společným trhem, pokud tato podpora vede ke zvýšení výrobních kapacit v odvětví, které se již vyznačuje přebytky na trhu.

- 32 V tomto ohledu uvádí, že projednávaná věc se týká jiného opatření, než je opatření dotčené ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *Deufil v. Komise*. V uvedené věci totiž poskytnutá podpora nebyla v obecném zájmu, zatímco ve sporném rozhodnutí Komise uznala význam projektu společnosti *Holland Malt* pro rozvoj regionu. Krom toho ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, se dané odvětví vyznačovalo značnými přebytky na trhu, přičemž míra využití výrobních kapacit činila 72 % a 64 %, zatímco v projednávané věci překračuje míra využití výrobních kapacit 90 %.
- 33 Nizozemské království sdílí názor navrhovatelky, podle něhož měl Soud nesprávně za to, že Komise tím, že nezohlednila přínosy dotčené podpory, neporušila čl. 87 odst. 3 písm. c) ES. Sdílí rovněž kritiku týkající se výkladu výše uvedeného rozsudku *Deufil v. Komise* provedeného Soudem. Uvedený členský stát se domnívá, že Komise ve snaze zajistit správné použití zmíněného ustanovení, jakož i zaručit jeho plný účinek, byla povinna zvážit přínosy a negativní účinky dotčené podpory, a nemohla se spokojit s pouhým konstatováním, že chybí důkaz existence běžných odbytišť na trhu se sladem.
- 34 Komise namítá, že východiskem jakékoli analýzy pravidel použitelných v záležitostech podpor je skutečnost, že čl. 87 odst. 3 ES stanoví výjimky z obecného pravidla, jímž je zákaz stanovený v čl. 87 odst. 1 ES, které musí být vykládány restriktivně. Pokyny přitom stanoví pouze minimální kogentní normy, jež musí být dodrženy, aby mohla být podpora v odvětví zemědělství považována za slučitelnou se společným trhem. Komise krom toho uvádí, že vzhledem ke svému širokému prostoru pro uvážení

při hodnocení podpor z hlediska čl. 87 odst. 3 písm. c) ES má právo tento prostor pro uvážení omezit přijetím pokynů ohledně způsobu, jakým hodlá uplatňovat toto ustanovení v určitém odvětví nebo ve vztahu k určitému druhu podpory, pokud se tyto pokyny neodchylují od norem Smlouvy. Komise se tudíž domnívá, že jakmile přijme takovéto obecné pokyny pro určité odvětví nebo určitý druh podpory, již se nemůže od nich odchýlit. Důvodem toho je skutečnost, že jejich přijetím omezuje svou vlastní diskreční pravomoc, která v důsledku toho spočívá pouze ve vyhodnocování podmínek vymezených v pokynech.

35 V projednávané věci má Komise za to, že musela použít bod 4.2.5 pokynů, jelikož existence běžných odbytišť na trhu se sladem nebyla dostatečně prokázána.

36 Co se týče argumentace vycházející z nesprávného výkladu výše uvedeného rozsudku *Deufil v. Komise*, Komise zdůrazňuje, že v uvedeném rozsudku byla slučitelnost opatření podpory hodnocena přímo na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, jelikož v době vydání sporného rozhodnutí neexistoval žádný jiný text, jenž by bylo možné uplatnit ve vztahu k produktu, pro nějž byla podpora určena. Krom toho, co se týče rozdílů ve skutkovém stavu, jichž se dovolává navrhovatelka, ve srovnání s věcí, v níž byl vydán zmíněný rozsudek, Komise uvádí, že tyto rozdíly nejsou relevantní, jelikož v projednávané věci pokyny hovoří nikoli o nezbytnosti určit, že se dané odvětví vyznačuje značnými přebytky, nýbrž o nezbytnosti určit, že na trhu existují běžná odbytiště.

– Ke druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

37 Podle společnosti *Holland Malt* není výklad pokynů provedený Soudem správný, jelikož zavádí předběžnou podmínku pro posouzení slučitelnosti podpory se společným

trhem Komisí. Soud měl totiž za to, že podpora, která spadá do oblasti působnosti pokynů, nemůže být schválena na základě kritéria zvážení jejich nevýhod a přínosů, jak to stanoví čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, pokud není splněna podmínka stanovená v bodě 4.2.5 těchto pokynů. Naopak čl. 87 odst. 3 písm. c) ES podmínku, podle níž musí existovat běžná odbytíště na trhu, aby mohla Komise zohlednit pozitivní účinky podpory, neobsahuje.

³⁸ Nizozemské království sdílí názor navrhovatelky. Tvrdí, že Soud, třebaže rozhodl, že pokyny nemohou být chápány pouze z hlediska svého doslovného znění, ale musí být vykládány ve světle článku 87 ES a cíle sledovaného tímto ustanovením, tyto pokyny ve skutečnosti analyzoval pouze s odkazem na jejich znění. V důsledku výkladu pokynů poskytnutého Soudem je posouzení, jež předpokládá článek 87 ES, omezeno pouze na otázku, zda existují, či neexistují běžná odbytíště. Natolik omezený výklad založený pouze na doslovném výkladu pokynů je nesprávný a brání správnému použití čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a jeho plnému účinku.

³⁹ Komise se domnívá, že závěry Soudu nejsou stíženy vadou spočívající v nesprávném právním posouzení. Zvážení stanovené v čl. 87 odst. 3 písm. c) ES je totiž zahrnuto do pokynů, a tedy není nezbytné brát na zřetel další kritéria, pokud se dotčená podpora řídí pravidly obsaženými v pokynech. Komise nemohla zohlednit jiné cíle než ty, které jsou stanoveny v pokynech, pokud jdou nad rámec toho, co uvedený orgán v těchto pokynech stanovil. V projednávaném případě bod 4.2.5 pokynů jednoznačně stanoví, že podporu na investice v souvislosti se zpracováním zemědělských produktů nelze poskytnout, není-li dostatečně prokázáno, že lze nalézt běžná odbytíště na trhu

s dotčenými produkty. Komise se tudíž domnívá, že není-li tato podmínka splněna, není možné zvažovat předpokládané přínosy dotčené podpory a její dopad na podmínky obchodu.

– Ke třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

- 40 Podle navrhovatelky je odůvodnění napadeného rozsudku rozporné a nedostatečné, co se týče výkladu pokynů. V bodech 132 a 133 uvedeného rozsudku totiž Soud tvrdil, že pokyny nemohou být chápány pouze z hlediska svého doslovného znění ani nemohou být vykládány způsobem, který omezuje rozsah článků 87 ES a 88 ES nebo který odporuje cílům sledovaným těmito ustanoveními. Naopak v bodech 170 až 172 napadeného rozsudku Soud tvrdil, že Komise je povinna zohlednit kritéria stanovená v bodě 4.2.5 pokynů, aniž by je vykládala ve světle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, a tedy bez posouzení zda byly podmínky obchodu dotčenou podporou změněny v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
- 41 Nizozemské království sdílí názor navrhovatelky a tvrdí, že se napadený rozsudek zakládá na nedostatečném odůvodnění, co se týče výkladu a uplatnění pokynů.
- 42 Komise má za to, že odůvodnění napadeného rozsudku není nikterak nedostatečné ani rozporné. Zejména uvádí, že Soud v bodě 132 napadeného rozsudku správně připomenul, že pokyny musí být vždy vykládány ve světle cíle nenarušené hospodářské soutěže na společném trhu, a v bodech 173 až 177 tohoto rozsudku jasně vyložil, proč

přímé použití čl. 87 odst. 3 písm. c) ES nezahrnuje zohlednění cílů a přínosů podpory požadované navrhovatelkou. V tomto ohledu v bodě 176 napadeného rozsudku uvedl, že kritérium obsažené v bodě 4.2.5 pokynů je odrazem podmínky, která vyplývá z čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, podle níž nemůže být slučitelná se společným trhem žádná podpora měnící podmínky obchodu v takové míře, jaká by byla v rozporu se společným zájmem.

Závěry Soudního dvora

- 43 Uvedené tři části prvního důvodu kasačního opravného prostředku se týkají rozsahu a výkladu pokynů a směřují proti posouzení druhé části druhého žalobního důvodu v řízení v prvním stupni provedenému Soudem. Proto musí být projednány společně.
- 44 V tomto ohledu je třeba připomenout, že ve sporném rozhodnutí měla Komise v rámci uplatnění bodu 4.2.5 pokynů za to, že podpora určená společnosti Holland Malt není slučitelná se společným trhem, jelikož se relevantní trh vyznačuje nedostatkem běžných odbytišť. V napadeném rozsudku Soud na jedné straně rozhodl, že v rozsahu, v němž nebyla splněna podmínka stanovená v bodě 4.2.5 pokynů, nemohla Komise spornou podporu schválit. Na straně druhé s poukazem na výše uvedený rozsudek *Deufil v. Komise* uvedl, že nepoužití pokynů a uplatnění pouze čl. 87 odst. 3 písm. c) ES v projednávané věci v rozporu s tím, co tvrdila navrhovatelka, neznamená, že by byla Komise povinna zohlednit přínosy dotčené podpory pro uvažovaný region.

- 45 Tyto dvě úvahy nejsou stíženy vadou spočívající v nesprávném právním posouzení.
- 46 Jak totiž vyplývá z ustálené judikatury, Komise při uplatňování čl. 87 odst. 3 ES disponuje širokou posuzovací pravomocí, jejíž výkon zahrnuje komplexní hodnocení hospodářského a sociálního charakteru, která musejí být prováděna v kontextu Společenství (viz rozsudek ze dne 11. září 2008, Německo a další v. Kronofrance, C-75/05 P a C-80/05 P, Sb. rozh. s. I-6619, bod 59, jakož i citovaná judikatura). Komise se přijetím pravidel chování a oznámením – cestou jejich zveřejnění – že tato pravidla uplatní na případy, jež jsou jimi dotčeny, sama omezuje ve výkonu uvedené posuzovací pravomoci a od těchto pravidel se nemůže odchýlit, jinak se vystaví případné sankci za porušení takových obecných právních zásad, jako jsou zásady rovného zacházení a ochrany legitimního očekávání (viz výše uvedený rozsudek Německo a další v. Kronofrance, bod 60 a citovaná judikatura).
- 47 Podle této judikatury je tudíž Komise v konkrétní oblasti státních podpor vázána rámcem a sděleními, jež přijme, pokud se neodchylují od norem Smlouvy (viz rozsudek ze dne 5. října 2000, Německo v. Komise, C-288/96, Recueil, s. I-8237, bod 62, a výše uvedený rozsudek Německo a další v. Kronofrance, bod 61).
- 48 V tomto ohledu je třeba uvést, že jak vyplývá z výše uvedeného rozsudku Deufil v. Komise, musí být čl. 87 odst. 3 písm. c) ES vykládán v tom smyslu, že je-li podpora poskytnuta na trhu, který se vyznačuje nadbytečnou výrobní kapacitou, je v zásadě způsobilá změnit podmínky obchodu v takové míře, jež je v rozporu se společným zájmem.

- 49 Dále pak okolnost, že podpora je rovněž přínosem pro dotčený region nebo hospodářské odvětví nutně neznamená, že musí být považována za slučitelnou se společným trhem. Z článku 87 odst. 3 písm. c) ES totiž vyplývá, že pokud opatření podpory mění podmínky obchodu v takové míře, že by byly v rozporu se společným zájmem, nemůže být prohlášeno za slučitelné se společným trhem nezávisle na případných přínosech, jež představuje. Při posuzování účinků na obchod však Komise musí vzít na zřetel veškeré charakteristiky dotčeného opatření a dotčeného trhu (viz rozsudek ze dne 25. června 1970, Francie v. Komise, 47/69, Recueil, s. 487, body 7 až 9).
- 50 Není nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že tento výklad primárního práva neplatí stejně tak pro podpory v odvětví zemědělství. Z článku 36 prvního pododstavce ES, který uznává přednost zemědělské politiky před cíli Smlouvy v oblasti hospodářské soutěže, totiž vyplývá, že případné uplatnění ustanovení Smlouvy v této oblasti podléhá podmínce zohlednění cílů uvedených v článku 33 ES, totiž cílů společné zemědělské politiky (viz rozsudek ze dne 15. října 1996, IJssel-Vliet, C-311/94, Recueil, s. I-5023, bod 31).
- 51 Při posouzení slučitelnosti státních podpor poskytnutých v této oblasti tudíž musí Komise zohlednit požadavky této politiky, které odpovídají požadavkům společného trhu jako celku (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek IJssel-Vliet, bod 33). K těmto požadavkům náleží kontrola produkce. Zejména v oblasti podpor Společenství tak nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení (Úř. věst. L 160, s. 80; Zvl. vyd. 03/25, s. 391) ve svém článku 6 zakazuje poskytnutí podpory na investice, jež mají za cíl zvýšení produkce, pro kterou nemohou být na trhu nalezena běžná odbytíště.

52 V projednávaném případě Komise v bodě 4.2.5 pokynů stanovila, že za neslučitelnou se společným trhem považuje podporu související se zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh poskytovanou při neexistenci běžných odbytišť. Z tohoto bodu vyplývá, že podle Komise se má za to, že takovéto opatření je v rozporu se společným zájmem vzhledem k charakteristikám odvětví, ve kterém zakládá tyto účinky. Kromě toho tento orgán rovněž ve zmíněném bodě 4.2.5 stanovil, že při posouzení takového opatření podpory musí zohlednit míru nabídky dotčeného produktu na trhu a rovněž jakákoliv omezení produkce nebo jakákoliv omezení podpory Společenství případně stanovená společnými organizacemi trhu. Musí tudíž provést podrobnou analýzu tohoto trhu.

53 Takováto pravidla postupu jsou v souladu s ustanoveními primárního práva, zejména pak s čl. 87 odst. 3 písm. c) ES uplatňovaným při respektování cílů společné zemědělské politiky. Podpora poskytnutá na trhu, který se vyznačuje nadbytečnou výrobní kapacitou, je totiž skutečně s to změnit podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Komise tak může za neslučitelné se společným trhem považovat opatření určené k rozvoji určitého regionu nebo určité činnosti, je-li podpora poskytnuta v odvětví, jakým je například odvětví zpracování zemědělských produktů, v němž jakékoli zvýšení produkce při neexistenci běžných odbytišť může změnit obchod uvnitř Společenství v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem, nezávisle na přínosech dotčené činnosti pro region.

54 Z toho plyne, že Soud právem rozhodl, že Komise ve sporném rozhodnutí správně uplatnila jak bod 4.2.5 pokynů, tak čl. 87 odst. 3 písm. c) ES. Vzhledem totiž k tomu, že Komise konstatovala neexistenci běžných odbytišť na trhu se sladem na základě velmi podrobné analýzy tohoto trhu, musela mít za to, že dotčené opatření je neslučitelné se společným trhem.

- 55 Krom toho rozdílý skutkové povahy mezi podporami dotčenými ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Deufil v. Komise, a podporami dotčenými v projednávané věci, jichž se dovolává navrhovatelka, nejsou relevantní při výkladu pravidel stanovených v čl. 87 odst. 3 písm. c) ES týkajících se podmínek slučitelnosti podpor.
- 56 Zejména je třeba uvést, že okolnost uváděná společností Holland Malt, že se trh se sladem nevyznačuje značnými přebytky, jako tomu bylo v případě trhu dotčeného ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Deufil v. Komise, neznamená, že by Komise měla vyloučit použití bodu 4.2.5 pokynů. Z tohoto bodu totiž vyplývá, že pro odvětví zpracování zemědělských produktů se na základě charakteristik tohoto hospodářského odvětví a požadavků zemědělské politiky opatření podpory vedoucí k byt jen drobnému zvýšení produkce považuje za neslučitelné se společným trhem. V důsledku toho není napadený rozsudek založen na nesprávném posouzení příslušných pravidel, jak je vyložil Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Deufil v. Komise.
- 57 Co se konečně týče údajně rozporného odůvodnění napadeného rozsudku uplatněného v rámci třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, je třeba uvést, že v rozporu s tím, co tvrdí navrhovatelka, Soud poté, co v bodech 170 až 172 napadeného rozsudku zmínil povinnost Komise dodržovat ustanovení pokynů, posoudil sporné rozhodnutí ve světle ustanovení primárního práva.
- 58 Konstatoval totiž, že sporné rozhodnutí přijaté na základě bodu 4.2.5 pokynů neodporuje příslušným ustanovením Smlouvy. Soud tudíž rozhodl, že se toto rozhodnutí, které je v souladu s pokyny, neodchyluje od správného uplatnění norem Smlouvy, aniž bylo jeho odůvodnění rozporné.

- 59 Jelikož odůvodnění napadeného rozsudku není rozporné, není opodstatněná ani třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku.
- 60 Z předcházejícího vyplývá, že první důvod uplatňovaný navrhovatelkou na podporu svého kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout v plném rozsahu.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z procesních nesrovnalostí způsobených nesprávným výkladem a nepřesnou prezentací argumentů, jichž se dovolávala navrhovatelka

Argumentace účastníků řízení

- 61 Navrhovatelka uvádí, že Soud v bodě 168 napadeného rozsudku nesprávně tvrdil, že ve svém vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka nezpochybnila závaznou povahu pokynů ani jejich slučitelnost s ustanoveními Smlouvy. Navrhovatelka přitom v tomto spisu účastníka řízení naopak tvrdila, že pokyny neodpovídají požadavku podle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, pokud jsou vykládány v tom smyslu, že Komise není povinna provést zvážení účinků podpory. V tomto ohledu uvedla, že „rigidním a nesmlouvavým uplatněním svých vlastních pokynů Komise zjevně překročila meze diskreční pravomoci, kterou jí přiznává čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, jak je vykládán v judikatuře soudů Společenství“.

- 62 Navrhovatelka z toho vyvozuje, že takovouto procesní nesrovnalostí byly ohroženy její zájmy, jelikož Soud měl přezkoumat její argumenty, aby na jejich základě dospěl k závěru, že Komise měla uplatnit přímo čl. 87 odst. 3 písm. c) ES.
- 63 Komise předně uvádí, že druhý důvod kasačního prostředku, i kdyby byl opodstatněný, nemůže mít vliv na posouzení argumentace Soudu nebo na závěry, k nimž dospěl. Soud totiž zkoumal otázku, zda by v důsledku přímého uplatnění čl. 87 odst. 3 písm. c) ES byla Komise povinna provést jinou analýzu než tu, kterou provedla ve sporném rozhodnutí na základě bodu 4.2.5 pokynů.
- 64 K věci samé Komise uvádí, že – jak vyplývá z napadeného rozsudku – navrhovatelka výslovně prohlásila, že nepopírá, že Komise vydáním svých pokynů omezila svou diskreční pravomoc.

Závěry Soudního dvora

- 65 V tomto ohledu je třeba uvést, že Soud v bodě 168 napadeného rozsudku vskutku konstatoval, že navrhovatelka ve svém vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka nezpochybnila závaznou povahu pokynů ani jejich slučitelnost s ustanoveními Smlouvy.
- 66 V bodech 169 až 177 napadeného rozsudku Soud nicméně přezkoumal, zda je sporné rozhodnutí v souladu s pokyny a zda porušuje čl. 87 odst. 3 písm. c) ES. Soud jinými

slovy zkoumal, zda je sporné rozhodnutí, které vylučuje slučitelnost podpory poskytnuté společnosti Holland Malt se společným trhem pouze na základě charakteristik dotčeného trhu, v rozporu jak s pokyny, tak i uvedeným ustanovením Smlouvy.

- 67 Navrhovatelka tedy nemůže úspěšně tvrdit, že Soud nereagoval na její argumentaci, podle níž Komise tím, že vycházela z pokynů, neuplatnila zmíněné ustanovení Smlouvy správně.
- 68 Z toho plyne, že druhý důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný a musí být zamítnut.
- 69 Z předcházejícího vyplývá, že žádný z důvodů, jichž se dovolává navrhovatelka na podporu svého kasačního opravného prostředku, nelze přijmout, a proto je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 70 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala od společnosti Holland Malt náhradu nákladů řízení a tato společnost neměla ve věci úspěch, je třeba posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) **Kasační opravný prostředek se zamítá.**

- 2) **Společnosti Holland Malt BV se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.